

למשפחותם לבית אבותם

תולדות משפחות מיוחדות בישראל

"יכולת בחיך ויכול אתה לאחר פטירתך לפעול ישועה" - אמר כ"ק אדמו"ר ה"בית ישראל" מגור זי"ע על הרה"צ רבי חיים הערש אייזנבאך ■ ואילו את אחיו הצעיר, בעל התפילה הנודע, רבי יעקב אייזנבאך, הספיד הגאון רבי דוד יונגרייז זצ"ל בפסוק: "הקול קול יעקב" ■ תולדות שני האחים הצעירים בבית

אייזנבאך ■ מאמר שני ומסכם על תולדות המשפחה הענפה

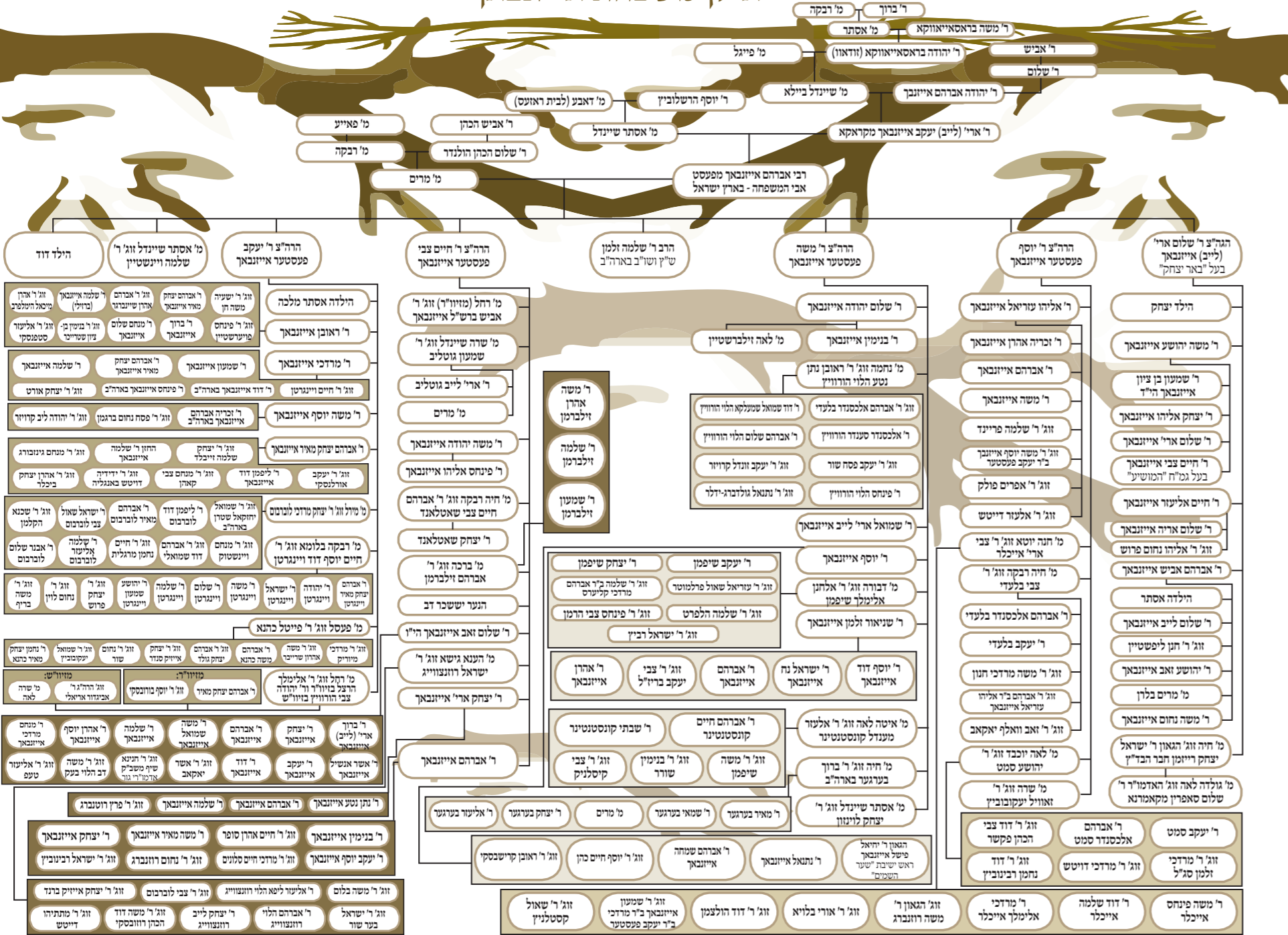
מ. ירושלמי

משפחת אייזנבאך

המשפחות המסתעפות:

- אורט ■ אורלנסקי ■ אייכלר ■ אריאלי ■ בורובסקי ■ בורובסקי ■ ביכלר ■ בלויא ■ בלום ■ בלעדי ■ בלון ■ בעק ■ בערגע ■ ברגמן ■ ברזילי ■ בריז"ל ■ בריף ■ ברנד ■ גוטליב ■ גולד ■ גולדברג-ידלר ■ גינזבורג ■ גניץ ■ דויטש ■ דייטש ■ הולצמן ■ הורוויץ ■ הימלפרב ■ הלפרט ■ הקלמן ■ הרמן ■ הרצל ■ ויינגרטן ■ ויינשטוק ■ ויינשטיין ■ זילברמן ■ זילברשטיין ■ חן ■ חנון ■ טעפ ■ יאקאב ■ יעקובוביץ ■ כהן ■ כהנא ■ לוברבוים ■ לויץ ■ לוינזון ■ ליפשיטיין ■ מיוויק ■ מרגליות ■ סאפרין ■ סג"ל ■ סופר ■ סטפנסקי ■ סלונים ■ סמוט ■ סנדר ■ פויערשטיין ■ פולק ■ פקשר ■ פרוש ■ פריינד ■ פרלמוטר ■ קאהן ■ קונסטנטינר ■ קליערס ■ קסטלניץ ■ קרוויר ■ קרישבעקי ■ רבינוביץ ■ רוזובסקי ■ רוזנברג ■ רוזנצווייג ■ רוטנברג ■ רייזמן ■ שאטלאנד ■ שווארצר ■ שור ■ שורר ■ שטרייכר ■ שטרן ■ שיינברגר ■ שיף ■ שיפמן ■ שמואלי ■ שרייבר

אילן משפחת אייזנבאך

אברהם אביש אייזנבאך (מובא במאמר הקודם). ענותן ושפל ברך, הרביץ תורה ברבים באמריקה. נפטר י"ט בסיון תשמ"ו.

צאצאיו: 1. הילדה אסתר, נפטרה ביום ט' במרחשון תרע"ז. 2. ר' שלום אריה (המכונה: ר' שלום לוי) אייזנבאך. נפטר ביום כ"ג בתשרי תשי"א. וזנתו מ' שרה העניא, נפטרה ביום ל' במרחשון תשי"ד. (מבני הרב גיל ציון נ"י, מראשי ישיבת אש התורה). 3. מ' עטא העניא זוגי ר' חנון ליפשיטיין. 4. ר' יהושע זמא אייזנבאך. 5. מ' מרים בלרן. 6. ר' משה נחום אייזנבאך.

ב. מ' שרה ישירנדל, נפטרה ביום כ"ד באייר תשי"ז. זוגי ר' **שמעון פינחס גוטליב** (ב"ר אריה לייב ב"ר אפרים ב"ר הגי"ר חיים יוסף מסטראפקוב בעל "טיב גיטין וקידושי"').

ג. ר' **משה יהודה אייזנבאך**. וזנתו מ' בלומא בת ר' מרים. 2. ר' ארי לייב גוטליב. 3. הילד אפרים.

ד. מ' חיה רבקה, זוגי ר' **אברהם חיים צבי שאטלאנד**, ב"ר מאיר דוד מחשובי חסידי קארלין בירושלים, נפטר ביום כ"ח שבט תשי"ג ונטמן בצפת. שימשה את אביה שנים רבות ומתרה נפשו בעבורו. נפטרה בשם טוב בארכות ימים מופלגת, ברי"ח ניסן תשי"ס.

ה. נכח היחיד הרחי"ר ר' **יעקב שאטלאנד**, התגדל אצל סבו ר' חיים הערש והיה די ימינו וקובל ממנו הרבה. תלמיד חכם מופלג ובעל תפילה בביחכ"י. בתי ראנד, איש חסיד מובהק ויודע ספר אשר ידע את כל המנהגים בע"פ והכיר את כל ספרי החסידים

ז. מ' חיה רבקה, זוגי ר' **אברהם חיים צבי שאטלאנד**, ב"ר מאיר דוד מחשובי חסידי קארלין בירושלים, נפטר ביום כ"ח שבט תשי"ג ונטמן בצפת. שימשה את אביה שנים רבות ומתרה נפשו בעבורו. נפטרה בשם טוב בארכות ימים מופלגת, ברי"ח ניסן תשי"ס.

ח. מ' חיה רבקה, זוגי ר' **אברהם חיים צבי שאטלאנד**, ב"ר מאיר דוד מחשובי חסידי קארלין בירושלים, נפטר ביום כ"ח שבט תשי"ג ונטמן בצפת. שימשה את אביה שנים רבות ומתרה נפשו בעבורו. נפטרה בשם טוב בארכות ימים מופלגת, ברי"ח ניסן תשי"ס.

ט. מ' חיה רבקה, זוגי ר' **אברהם חיים צבי שאטלאנד**, ב"ר מאיר דוד מחשובי חסידי קארלין בירושלים, נפטר ביום כ"ח שבט תשי"ג ונטמן בצפת. שימשה את אביה שנים רבות ומתרה נפשו בעבורו. נפטרה בשם טוב בארכות ימים מופלגת, ברי"ח ניסן תשי"ס.

י. מ' חיה רבקה, זוגי ר' **אברהם חיים צבי שאטלאנד**, ב"ר מאיר דוד מחשובי חסידי קארלין בירושלים, נפטר ביום כ"ח שבט תשי"ג ונטמן בצפת. שימשה את אביה שנים רבות ומתרה נפשו בעבורו. נפטרה בשם טוב בארכות ימים מופלגת, ברי"ח ניסן תשי"ס.

- יששכר דב, נפטר בערותו.
- ר' **שלום זמא אייזנבאך** היינו. זוגתו מ' חנה בת ר' אשר אנשיל וקסמן. נפטרה ביום ג' בסיון תשי"ח.

אבי: 1. ר' ברוך ארי' (ליב) אייזנבאך ז"ל, חתן ר' ישראל יעקב ויינברג. 2. ר' יצחק אייזנבאך, חתן ר' יעקב מאיר ויינווט. 3. ר' אברהם אייזנבאך, חתן ר' יצחק שאטלאנד. 4. ר' משה שמואל אייזנבאך, חתן ר' יוסף דושינסקי. 5. ר' שלמה אייזנבאך, חתן ר' ראובן קרישעסקי. 6. ר' אהרן יוסף אייזנבאך, זוגתו לבית פקטר. 7. ר' מנחם מרדכי אייזנבאך, חתן ר' יחזקאל פרק. 8. ר' אשר אנשיל אייזנבאך, חתן ר' ברוך ב"ר שמעון יידל שפירא. 9. ר' יעקב אייזנבאך, חתן ר' שמעון זאב רובין. 10. ר' דוד אייזנבאך, חתן ר' אברהם צבי שפיצר. 11. מ' אסתר דריילז, נפטרה ביום י"ח שבט תש"ז, זוגי ר' אשר יאקאב הי"ד (חתן הגאון ר' אברהם יצחק אולמאן, דיין הבד"ץ "העדה החרדית"). 12. מ' מרים, נפטרה ביום י"ט שבט תשנ"י, זוגי ר' חנינא שיק, חסיד מופלא מחשובי חסידי גור, נכד הרבי ר' אלימלך מליוענסק. משבי"ק אדמו"רי גור לדורותיהם למעלה משישים שנה. נפטר ביום ד', י"ז טבת תשי"ח. 13. מ' ברכה, זוגי ר' משה דב הלוי בעק. 14. מ' הדס הענא עי"ה, זוגי ר' אליעזר טעפ.

ח. מ' הענא גינשא, נישאה ביום י"ח באדר תרצ"ב לסופר הסתיים הנודע ר' **ישראל הלוי** רוזנצווייג. מיקירי קרתא, דמות של חסיד קסאן, מנקה הדעת שבירושלים. נולד בעיר לדודי שבפולין בשנת תרע"ג לאביו ר' אליעזר ליפא ב"ר ארי' לייבש, שהיה מצאצאי הסבא קדישא מאדושיץ זי"ע וי"א גם מצאצאי הרבי ר' אלימלך מליוענסק, התייתם מאביו בילדותו אך התעלה בעבודת ה' מצעירותו והסתתף בצל

בקביעות בבית הכנסת השכונתי שם התבלט בצדקותו ובחסידותו, רבות בשנים שימש כבעל תוקע ובעל תפילה בימים הנוראים.

הסתופף בצל גאוני ירושלים, הגאון מלובלין בעל "תורת חסד", הרה"ק רבי יהושע מטאמשוב והרה"ק רבי דוד בדרמאן מלעלב, ואח"כ התקשר אל הרה"ק רבי מרדכי מראחמיסטריווקא וחשב לאיש אמנו יודי ימינו, ונהג להתפלל עמם שנים

ר' חיים הערש אייזנבאך עם האדמו"ר רבי יוחנן מראחמיסטריווקא

רבי חיים צבי (הערש) אייזנבאך ב"ר אברהם מפעסט

נולד בפעסט בשנת תרל"ח ונקרא יחיים על שמו של הרה"ק הידברי חיים" מצינא שנתלק בשתיים קודם לכן, יצבי עייש הרה"ק מליסקא שגידל בביתו את אמו מרת מרים. ברוב ענותנותו התבטא ברבות הימים, כי קרוי הוא על שם שני צדיקים קדושי עליון והוא רחוק מדירתם כמטחווי קשת.

גיעו לירושלים בחיותו כתינוק בן שתיים. מילדותו היה מתמיד גדול בתורה, למד מפי אביו וקובל רבות בתורה מפי אחיו הגדול הגאון ר' שלום לייב. יחד עם אחיו היה מהמשוררים בתפילה כאשר אביהם ר' אברהם היה יורד לפני התיבה ומחמת התאמצותו היתירה נחלש קולו ונצטרד.

התנהג בנינוני קדושה וטהרה עוד מימי ילדותו. כאשר התקרב יום הגיעו לגיל מצוות, השתוקק להתעטר בתפילין מעור בהמה גסה, וכאשר ראה שאביו מבקש לרכוש לו תפילין זקות מחמת חסרון ממון, החל להתענות ולא הביא אל פיו שום מאכל ומשקה, עד שאמו הבטיחה לו שתקיים בקשתו. מחמת העניות והדחקות בבית אביו, לא היה יסן על מיטה בחברותו והיה לו בביהמ"ד שיומרי החומותי שם הגה בתורה בכל שעות היממה.

בהגיעו לפרקו נשא את מרת אסתר גיטל (נולדה בשנת תרל"ד) בת הרב"ד הגאון ר' משה נחום וואלענשטיין ונולדה לו בת יחידה מרת רחל שנישאה לבן אחיו ר' אברהם אביש ב"ר שלום לייב. זוגתו זו נפטרה בקיצור ימים בעת לדתה, בהיותה כבת כ"ב, ביום ח' שבט תרנ"ו ונטמנה בהר הויתים. בזיווי"ש נשא את מ' אסתר בת ר' יצחק בער (ב"ר אהרן דב"ר צבי בער) חתן ר' משה טאוועמעסטער הנ"ל, ונפטרה בת מ"ז ביום כ"א בתמוז תרפ"ח.

הנדיב ר' מענדל ראנד, מייסד שכונת "בתי ראנד" במרכז ירושלים, הספיר בו לקבל דירת חיים בחצרו לקניין עולם ברצונו לזכות בתושב חשוב כזה בשכונתו. ר' חיים הערש הפך לאחד מפניני השכונה והתפלל

ר' פינחס אליהו (ב"ר משה יהודה ברח"צ) אייזנבאך

ר' איצ'ל אייזנבאך

ר' יצחק שאטלאנד

מימין לשמאל: ר' חיים הערש אייזנבאך, ר' מנחם מאניש שיינברגר-אבי החתן, החתן ר' אברהם אהרן שיינברגר, ר' אברהם יצחק מאיר אייזנבאך, ר' מרדכי דוד וויינשטאטק

1. ר' בנימין אייזנבאך, חתן ר' משה צבי ב"ר דוד מינצבג.
2. ר' הלל בויער.
2. ר' אברהם אייזנבאך.
3. ר' שלמה אייזנבאך.
4. מי נחמה זוגי ר' פרץ רוטנברג.
5. ר' אברהם אייזנבאך. איש חסיד וישר דרך, מיקירי ירושלים ומפא"ר ביהמ"ד חסידים בבתי ראנד. השכים קום בחצות הלילה והיה עוסק בתורה ובזמירות ותשבחות עד אור הבוקר. לאחר שסיים את ספר התהילים, טיחר עצמו במקוה טהרה, ירד אל הכולל המערבי, התפלל בדביקות וסיים שוב את ספר התהילים בציבור. במנהג זה נהג עשרות בשנים, ומאז שחרור הכולל בשנת תשכ"ז לא נפקד מקומו משם מדי יום ויום ושמ אף השתתף בשיעור קבועות והנה בתורה. הרוויח לחמו ביושר כמסייע במאפייית לחם וקבע עתים לתורה כל ימיו. נפטר ביום ח' בשבט תשס"ו והשאיר דור ישרים יבורך. זוגתו מ' אסתר שה תחי', בת הרה"ח ר' מרדכי צבי שמרל.
6. ר' בריינדל, זוגת ר' חיים אהרן ב"ר שמחה בונים דוד סופר.
7. משה מאיר אייזנבאך, חתן ר' ראובן יצחק ווידער מפתח תקוה.
8. ר' יצחק אייזנבאך, חתן ר' מרדכי אהרן הרשקופ.
9. ר' יעקב יוסף אייזנבאך, חתן ר' אלימלך רוקח.
10. מ' חיה, זוגי ר' מרדכי חיים ב"ר יהודה סלונים.
11. מ' מרים, זוגי ר' נחום ב"ר שמעון רוזנברג.
12. מ' חיה זוגי ר' משה דוד ב"ר שמואל הכהן רוזנבסקי.
13. ר' יצחק לייב רוזנצווייג, חתן ר' יוסף דוד ב"ר שניאור זלמן אייזנבאך.
14. ר' יצחק לייב רוזנצווייג, חתן ר' אייזיק נגץ.
15. ר' יצחק ארי' (איצ'ל) אייזנבאך, בריינדל זוגי ר' ממתיהו ב"ר אברהם ברוך דייטש.
16. ר' יצחק ארי' (איצ'ל) אייזנבאך, חתן ר' יוסף דוד ב"ר שניאור זלמן אייזנבאך.

רבי יעקב אייזנבאך ב"ר אברהם מפעסט

היחיד מבין האחים שגודל בירושלים בשנת תרי"מ, ועל מצבתו צוין: "יליד ירושלים". איש צדיק, ירא וחרד לדבר ה'. שליח ציבור נודע "יאשר בתפילותיו עורר אלפי ישראל לתשובה" כפי שנחרת על מצבתו בהוראת הגאון רבי דוד יונגריין ראב"ד ירושלים שהתקבל לרב בית הכנסת החסידי שבבתי אונגריין, בהשדלות ר' יעקב שימש כנבאי בביהמ"ד. תפילותיו הזכות היו לשם דבר, וכאשר היה פוצה את פיו בסליחות הראשונות כבר התעורר הקהל בבכייה מעומק הלב. רבים נהרו לשמוע את תפילותו והדוחק בביהמ"ד בבתי אונגריין היה מלא עד אפס מקום, עד שרבים נאלצו לעמוד בת"ת הסמוך. קולו האדיר והעניין בקע רקיעים וחדר עמוק ללבם של המתפללים. זקני ירושלים מתרפקים בערגה על תפילותו הזכה בהפטרים כי לא ניתן להגדיר בדברים את

רבי חיים הערש אייזנבאך

ר' אברהם (ב"ר חיים הערש) אייזנבאך

עליו כשחאו ניזון מתפוח אחד בלבד. קבע עתים לתורה וסיפרו עליו שבכל יום היתה ערימת ספרים מונחת על שולחנו והיה קובע בהם את חוק לימודו לפני התפילה. מדי שנה בעת יום השנה של מור ה'ידברי חיים" נטל על עצמו את לימוד משניות טהרות ומסכתות אחדות מסדר מועד, כדי להשלימן עד השנה הבאה. ר' יעקב שמר על יום השנה של גיסו העסקן המפורסם ר' שלמה ראטה, שנפטר בלי בנים ותדיר דאג מי ימשיך בכך לאחר פטירתו. נפלאים דרכי ה', ור' יעקב עצמו נפטר באותו יום בהיותו כבן שמונים, שבעה עשר בתמוז תש"ך, ובגיו הזכירו לטובה את נשמתו יחד עם נשמת הודו.

צאצאיו:
א. אסתר מלכה, נולדה בחודש מרחשון תרי"ס ונפטרה בילדותה ביום כ"ה במני"א תרס"ב.
ב. ר' ראובן אייזנבאך. נולד ביום י"ד בכסליו תרס"ב. איש ישר דרך וירא ה'. שימש כשליח ציבור ובעל קורא עשרות בשנים. נפטר בן פ"ד כ"א במרחשון תשמ"ב.

זוגתו מ' תנה רבקה רחל בת ר' מרדכי דוד ויינשטוק (ב"ר אלתר מנחם קלונימוס) חתן הרה"ק ר' דוד בידרמאן מלעלב, נולדה בחודש אלול תרס"א ונפטרה ביום ט' באד"ב תשנ"ב בת למעלה מתשעים. צאצאיו: 1. מ' מרים פינגל זוגי ר' ישעיה משה ב"ר חיים יוסף חן, נפטרה ביום ט' בכסליו תשס"ט. 2. ר' אברהם יצחק מאיר אייזנבאך, איש ישר דרך ואהוב על הבריות. נפטר ביום ט"ו במרחשון תשס"ט. זוגתו מ' פרידל בת המקובל הרה"צ ר' נחום הערליך, נפטרה ג' ימים קודם פטירת בעלה, ביום י"ב במרחשון תשס"ט. 3. מ' שרה מאטיל תחי'. זוגי ר' אברהם אהרן שיינברגר נכד הגרי"ח זונפלד. עמד על משמר הכשרות כחמישים שנה וקבע עתים לתורה במסירות נפש.

ר' יעקב מפעסט בשנות העמידה

ר' אברהם יצחק מאיר (ב"ר ראובן) אייזנבאך

ר' שרגא פיטל כהנא

באמצע: ר' יעקב אייזנבאך, משמאל - ר' שמואל בריכטא, מימין ר' מענדל בריכטא

ה"חכם צבי". נכדו של הגאון ר' ליפמן דוד (ר' דוד'טשע) שובקס מו"ץ בקאצק בחיי הרה"ק רבי מנחם מענדל אב"ד לברטוב וראבי"ד ביה"ד חסידים בירושלים. איש חסיד מובהק ורודף צדקה וחסד. שימש כנבאי צדקה נאמן רבות בשנים לטובת ה'יועוד הכלל"י ולא החזיק טיבותא לנפשיה. דבוק ב"ק אדמו"ר רבי מרדכי שלמה מביאקא ניו-יורק ונסע אליו פעמים מספר לארה"ב להסתופף בצילו ונעם שהה אצלו בכל חג הפסח בהזמנת הרבי. נפטר בן ע"ט ביום י"ב במני"א תשמ"ג, וזוגתו ביום י"ב בשבט תשנ"ג. צאצאיו:

מימין לשמאל: ר' ברוך ב"ר ראובן אייזנבאך, ר' ראובן אייזנבאך, ר' מאיר דרוק, ר' משה פרוש, ר' יענקל פעסטער, החתן ר' יצחק פרוש

ויינשטוק. 7. מ' חיה עלקא, זוגי ר' אברהם דוד שמואלי. 8. מ' פערל פינה, זוגי ר' חיים נחמן מרגליות. 9. ר' שלמה אליעזר לוברבום, חתן ר' יוסף פרקל. מחשובי חסידו באיאן. 10. ר' אבנר שלום לוברבום, חתן ר' שלמה לייב ב"ר פינחס זלצמן. מחשובי חסידו באיאן. ד. מ' רבקה בלומא, נפטרה ג' בניסן תשנ"ז. זוגי ר' חיים יוסף דוד ויינגרטן, ב"ר יהושע שמעון ויינגרטן, מחשובי חסידו קארלין. נפטר י"ב בניסן תש"ל. צאצאיו:

1. ר' אברהם יצחק מאיר ויינגרטן, חתן ר' סנדר אורי. 2. ר' יהודה אהרן זרחיה ויינגרטן. 3. מ' מרים זוגי ר' יצחק דוד ב"ר ליבר מרדכי פרוש. 4. ר' ישראל ויינגרטן, חתן ר' מרדכי אהרן הרשקופ. נפטר ביום ד' בסיון תשי"ט. 5. ר' משה צבי (הרש) ויינגרטן, חתן ר' שאול מנדלוביץ חתן חתנו של הגה"צ ר' מאיר שווארץ הרב מפודהיץ. 6. ר' שלום ויינגרטן. 7. מ' רחל, זוגי ר' מנחם נחום ב"ר עזריאל לויך. 8. מ' אסתר זוגי ר' משה ב"ר יצחק בריף. 9. ר' שלמה ויינגרטן. 10. ר' יהושע שמעון ויינגרטן, חתן ר' משה חיים פלברבוים.

ה. ר' מרדכי אייזנבאך, איש המעש ורב החסד, אשר פעל רבות למען מצוות הכנסת אורחים והיה אהוב על הבריות. נפטר ביום ט"ו באדר תשכ"ח. זוגתו מ' שרה הענדל בת המקובל הרה"צ ר' יוסף משה הופמן, אשת חיל ורבת חסד, אשר ביתה היה פתוח לרווחה לעניים. נפטרה ר"ח מני"א תשי"ג.

צאצאיו: 1. ר' שמעון אייזנבאך, זוגתו מ' רחל לאה בת ר' צבי ארי' אייכלר הני"ל, נכדת השלי"ה הק' וה"חכם צבי". קיבלה ייסוריה באהבה ונפטרה בשבי"ק פרשת בהעלותך י"ט בסיון תשנ"ח. על מצבתו של ר' שמעון נאמר שהיה ליד ירושלים והיה מגזע האר"י הק'. כיבד את ה' מנרגו ועשה חסד עם הונו, ביתו היה פתוח לכל נדכא והאיר פניו לכל אדם. נגמל חסד עם החיים ועם המתים וקיבל ייסורים באהבה. נפטר בשבי"ק חג הסוכות, ט"ו בתשרי תשי"א. 2. ר' אברהם יצחק

עצרת תפילה בתקופת השואה, שנת תש"ך בישיבת קאָה שערים. משמאל - ר' יענקל פעסטער, נוּאם - הרב יצחק מאיר לויין, לשמאלו - הרב מנחם פרוש הי"ד

בני וחתני ר' יעקב פסעסטער, מימין לשמאל: ר' חיים ויינגרטן, ר' ראובן מוזיקא בידין את בנו ר' אברהם יצחק מאיר, ר' מרדכי, ר' משה יוסף ור' יצחק מרדכי לוברבום

משמאל לימין: אדמו"ר ר' יחנן מוראמיסטריווקא, ר' חיים הערש אייזנבאך, נכדו ר' יצחק שאטלאנד

משמח אלקים ואנשים. נפטר ביום כ"ו באלול תשמ"ו. זוגתו מ' יהודית בת ר' חיים ועבר רבה של טימברג וברעוב חתן הרה"צ ר' נטע מויעלפול' ונכד הרה"ק הישר שלום" מעלוא והרה"ק ר' שמעון מערסלאב. נולדה ברנוכה ובעצת זקנה ר' נטע נקראה ע"ש נס יהודית. היא היתה אשת חיל והנתינה את אורחות חייה לפי רצון חמיה והוא כיבד אותה מאוד על כך. היתה אוצר גדוש של זכרונות מבית אבותיה וסיפרה זאת לדורות אחריה. האריכה ימים ונפטרה כת צ"ה ביום י"א במרחשון תשס"ג. אבי: 1. ר' נתן נטע אייזנבאך,

ר' יוסף אייזנבאך (ב"ר משה פעסטער)

ר' שמואל ארי' לייב אייזנבאך

ר' יענקל פעסטער שליח ציבור בעצרת נגד גיוס בנות בשנת תשי"ג

מאיר אייזנבאך, חתן ר' סנדר אורי. מלמד דרדקי שנים רבות בתי"ת חיי עולם. נפטר ביום י"ח באדר"א תשס"ה. 3. מי מרים, זוגי ר' חיים זאב ב"ר אהרן יוסף ויינגרטן. 4. העסקן הידוע בענייני ציבור וחסד ונחשי"א ר' ישראל שלמה אייזנבאך, חתן ר' שמואל אשר קליין. 5. ר' דוד משה יואל אייזנבאך בארה"ב. 6. ר' פינחס אייזנבאך בארה"ב. 7. מי גיטל, זוגי ר' יצחק אברהם יהודה אורט.

1. מי ברכה פעסיל, נפטרה ביום ל' בכסליו תשנ"ט. זוגי ר' שרגא פייטל כהנא בארה"ב, נפטר ביום י"א בכסליו תשי"ח.

1. מי שרה מרים זוגי ר' מרדכי מירויק. 2. מי רבקה פייגא זוגי ר' משה אהרן שרייבר, נפטר ו' במני"א תשס"ט. 3. ר' אברהם משה כהנא. 4. מי שושנה זוגי ר' אברהם יצחק גולד. 5. מי נחמה זוגי ר' יצחק אייזיק סנדר. 6. מי צפורה זוגי ר' נחום שור. 7. מי אסתר גיטל זוגי ר' שמואל יעקובוביץ. 8. ר' נחמן יצחק מאיר כהנא.

1. ר' משה יוסף אייזנבאך, שליח ציבור טאמן, אוהב התורה ולומדיה ורודף צדקה וחסד. נפטר בארה"ב ביום ד' בתשרי תשנ"ב ונטמן בהר הזיתים. זוגתו מי שינדל איטא בת ר' אליהו עזריאל אייזנבך ב"ר יוסף פעסטער הני"ל, נפטרה בשיבה טובה בת צ"ג, ביום כ"א בטבת תשס"ח.

צאצאיו:

1. מי שרה מרים זוגי ר' פסח נחום ב"ר יוסף דב ברגמן. 2. מי בלומה שושנה זוגי ר' יהודה לייב ב"ר מרדכי יהושע קרוזר הי"ו. אשה צדקנית אשר פקדה מדי יום את הכותל המערבי וקבר רחל ועוד קברות צדיקים. נפטרה במבחר שנותיה בתאונת דרכים בדרכה למערת המכפלה אשר בחברון, ביום כ"ז במרחשון תשנ"ג. 3. ר' זכריה אברהם אייזנבאך בארה"ב.

ח. מי רחל פערל, נפטרה ט' באדר תשס"ב. זוגי ר' אלימלך הרצל ב"ר נפתלי צבי. תלמיד חכם אשר שקד על תלמודו מנוקר ועד ערב

עובדות וסיפורים על אבות משפחת אייזנבאך מזכרונותיהם של בני המשפחה אשר שיגרו אלינו לאחר פרסום המאמר הראשון בערב חג הסוכות השתא

הרב. הקצב, שהיה אדם גס ורע מעללים, נוכח חיש מהר לדעת כי הוא נתפס בקלקלתו, והחל לאיים על רש"י כי אחריתו תהיה מרה אם יצפה את פני ויספר לבני הקהילה כי הוא מוכר בשר נבילה. אך לא איש כרש"י יירתע. הוא אץ אל ביהכ"נ המרכזי, עלה על הבימה ובקולי קולות זעק על הפרצה הנוראה שהתרחשה בקהילה זה עתה. התרגשותו הרבה בצירוף הזעזוע העצום ממעשה הנבלה גרמו לכך שהוא קיבל התקף לב תוך כדי עמידתו בביהכ"נ ולמרות המאמצים המרובים, השיב את נשמתו לבוראו.

■ ■ ■

מצאצאיו של ר' שלמה זלמן אייזנבאך השתלשלו משפחות רבות בארה"ב, וביניהן: משפחת ר' אליהו ארי' לייב גרוס ז"ל, שהיה מחשובי ועסקני חסידי חב"ד בקראון הייטס ומקושר אל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע, ומשפחת ר' יעקב משה ענפליק הי"ו.

■ ■ ■

מחלציו של חתן ר' אברהם פעסטער, ר' שלמה ויינשטיין, הסתעפה משפחה ענפה רבת פעלים וזכויות ביישוב היהודי בארץ-ישראל. בין צאצאיו כיום: הרב ירון שי, תלמיד חכם מופלג בעיר רחובות; והרב יהושע הירש, מרבץ תורה בירושלים העתיקה.

■ ■ ■

כ"ק אדמו"ר הי"בית ישראל" מגור זי"ע התבטא פעם, כי הכיר שלושה יַעֲדָעֶרְס' (אחראים על המקוואות) בירושלים, אשר אפשר היה להרכיב מהם בית דין חשוב, אלא שלא רצו לעשות תורתם קרדום לחפור בה והתפרנסו מיגיע כפם ביושר. שלושת היַעֲדָעֶרְס' היו: ר' צבי בלעדי במקווה שבבתי אונגריין (חתן ר' יוסף פעסטער); ר' שניאור אייזנבאך במקווה שבבתי הורנשטיין (ב"ר משה פעסטער) ור' נתן רוסמן במקווה שבשכונת מאה שערים.

ושמר פיו ולשונו שלא לדבר שיחה שלא לצורך. נפטר כ"א בסיון תשי"ד. צאצאיו: 1. ר' אברהם יצחק מאיר הרצל, חתן ר' מרדכי צבי אדלר. 2. מי מרים, זוגי ר' יוסף בן-ציון ב"ר משה בורובסקי. 3. ביווי"ש נשאה להרה"צ ר' יהודה צבי ב"ר יוסף הורוויץ, דור ששי להרה"ק ר' נפתלי צבי מראפשיץ, נפטר ביום כ"ג באייר תשמ"ו, ונולדו להם: מי יונה זוגי הרה"ג ר' אביגדור אריאלי נכד בעל יעניינים למשפט" ומי שרה לאה.

ט. ר' אברהם יצחק מאיר (ר' איטשע) אייזנבאך. נפטר ביום א' בשבט תשס"ה. זוגתו מי גולדא חיה רישא בת ר' שמעון פרידמן, נכדת הגאון ר' דודיטשע שובקס המוזכר להלן, נפטרה ביום כ"ג באדר תשנ"ו.

צאצאיו:

1. מי נחמה חוה לאה, נפטרה ביום י' באלול תשנ"ז. זוגי ר' יצחק שלמה זייבלד. 2. החזן ר' שלמה אייזנבאך. 3. מי חנה שרה, זוגי ר' מנחם גינזבורג. 4. מי אסתר מרים, זוגי ר' יעקב אורלנסקי. 5. ר' ליפמן דוד אייזנבאך. 6. מי רחל, זוגי ר' מנחם צבי קאהרן בבית חלקיה. 7. מי רבקה, זוגי ר' ידידה דויטש באנגליה. 8. מי שושנה, זוגי ר' אהרן יצחק ביכלר.

מקורות: "אוצר ישראל" מאת הרב מרדכי הכהן בלום; "סיפורים ירושלמיים"; אנצ' לתולדות גדו"י לר"י גליס; "ריח דודאים"; "שרשרת הדורות" להרב מנחם פרוש הי"ו; "בתוך החומות", עמ' 89; "מבועי הנחל" קובץ כ"ד; "מרא דארעא דישראל" עמ' קפ"ד; "אנצ' לחכמי גליציה"; "בקדושתו של אהרן" עמ' תקס"א; קובץ "אוצרות ירושלים" ובו מובאים חידושים מר' שלום לייב אייזנבאך ותולדותיו; קובץ "זכרון מאיר" ובו מובאים חידושים מר' משה פעסטער ותולדותיו; "שנות חיים" על הרה"צ ר' חיים ברים; קונ' "אנשי אמנה שאבדו" על רא"א שיינברגר; מסמכי 'ארגון יוצאי קרקוב' על המשפחה.

תשואות חן להרה"ח ר' יהודה אשר שווארץ מביתר עילית, על טרחתו הרבה ללקט את שמות הצאצאים וקורות חייהם; הרה"ג ר' משה (ב"ר אברהם אהרן) שיינברגר רב ומו"ץ בירושלים על סיעו הרב בליקוט החומר לתולדות המשפחה; הרה"ח ר' שמעון (ב"ר אברהם יצחק מאיר ב"ר ראובן) אייזנבאך על סיעו הרב בהעמדת הפרטים על דיוקם בתוספת תאריכים ממשרדי הח"ק פרושים וחסידים בירושלים, ועל הענקת תמונות נדירות מארכיונו; והרה"ח ר' שמעון גולדברג מארה"ב על סיעו הרב בטובת עני ובנפש חפצה בכל עת ובכל זמן.

תודות גם לצאצאי המשפחה אשר סיעו לנו בבירור פרטים והעשירו את היריעה בתמונות ומסמכים: הרה"ח ר' דוד

מימין לשמאל: ר' מרדכי אייזנבאך, ר' ראובן אייזנבאך ור' משה יוסף אייזנבאך - מנבני ר' יעקב פעסטער

נחמן רבינוביץ; הרה"ח ר' מאיר לויזנו ובנו הרה"ח ר' צבי, הרה"ח ר' בנימין (ב"ר יצחק אליהו) אייזנבאך; הרה"ח ר' יוסף (ב"ר ברוך אריה ב"ר שלום זאב הי"ו) אייזנבאך; הרה"ח ר' משה (ב"ר אליהו עזריאל) אייזנבאך; הרה"ח ר' אברהם (ב"ר שמעון אייזנבאך) מב"ב; הרה"ח ר' אליהו (ב"ר פסח נחום) ברגמן ועוד. משמשים יבורכו.

תגובות והארות וקורות משפחות, תתקבלנה בברכה ויפורסמו בס"ד בספר "למשפחותם" שייצא לאור בס"ד. ניתן לשלוח במייל: hazadikim@gmail.com ובפקס: 0577-962460.